

Quan tens dèssset anys i acabes d'arribar a València per a estudiar a la universitat, s'obri al teu davant una nova vida. Al protagonista d'*Els secrets de l'Eixample* la família li ha trobat un lloguer sospitosament barat per a la zona acomodada on es troba. A més, la misteriosa conducta de la propietària de l'estudi on viu i l'estranya mort de la seua neta el refermen en la idea que alguna cosa no va bé. Fascinat pels records d'aquella xica, descobrirà junt amb una companya de classe que les façanes de l'Eixample amaguen secrets i mentides que malden per eixir a la llum i també gent sinistra que tracta d'evitar-ho a qualsevol preu.

Els secrets de l'Eixample parla de les herències poc desitjables que arrossequem amb nosaltres, d'hipocresies i d'enganyos. I també parla de gent que pot deixar arrere el passat per a viure per fi com vol.

Mariano Casas (València, 1963) ha publicat novel·les juvenils de diverses temàtiques (viatges, aventures, història, intriga, *noir*...) amb alguna incursió en la novel·la adulta (*Les Ales de Mercuri*) o en els estudis històrics (*L'itinerari valencià de Lady Holland*, *Tupper i la guerra del francès a terres valencianes*). Ha rebut diversos premis pels seus llibres com ara el premi a la millor novel·la juvenil de 1999 de l'IIFV per *Pirates de la Marjal*, el premi Vila de Teulada de 2020 per *El carrer 722* o el premi Enric Valor de novel·la juvenil de 2002 per *Sabor de crim* i el 2022 per *Els secrets de l'Eixample*.

978-84-9904-261-9

COL·LECCIÓ ESPLAI

EDICIONS DEL BULLENT

70

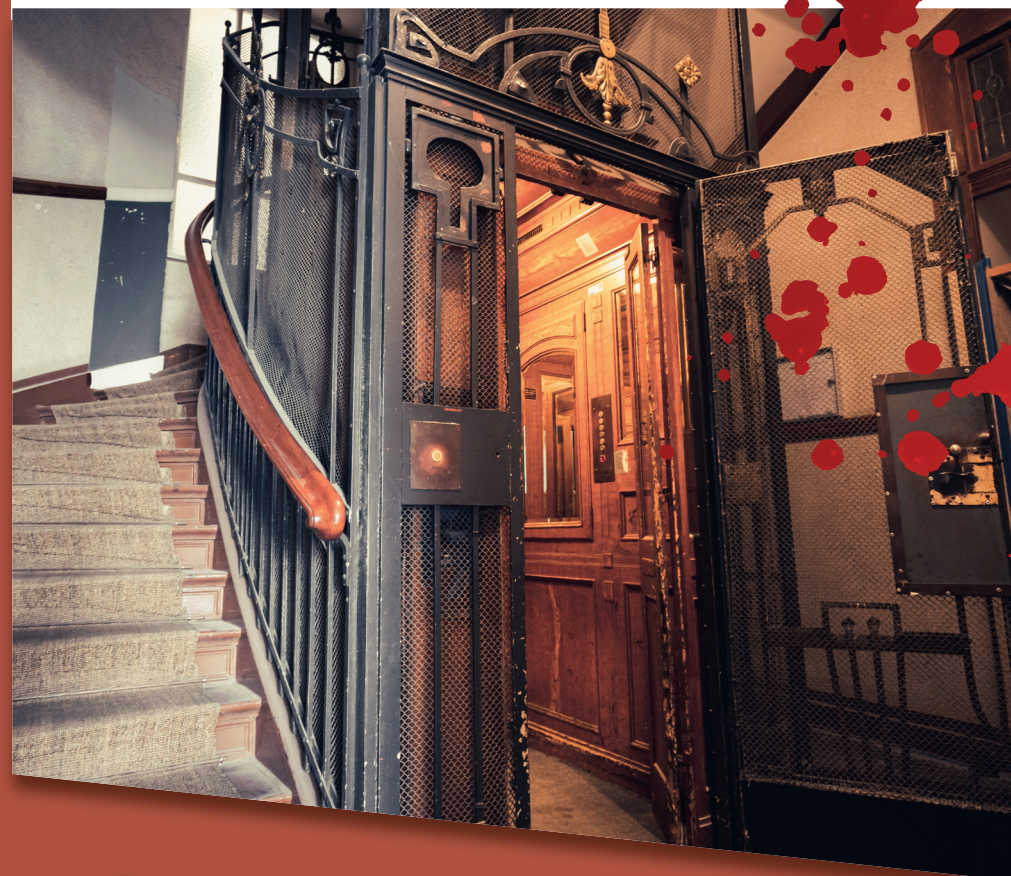
ELS SECRETS DE L'EIXAMPLE

Mariano Casas

41é Premi Enric Valor

ELS SECRETS DE L'EIXAMPLE

Mariano Casas

70

Dirigeix la col·lecció:
Pilar Puchades

ELS SECRETS DE L'EIXAMPLE

MARIANO CASAS

Edicions del Bullent

Aquesta obra obtingué el
41é PREMI DE NARRATIVA JUVENIL ENRIC VALOR
Convocatòria ANY 2021

Formaven el jurat Mireia Ferrando, Ester Vizcarra,
Isabel Pedrós, Pilar Puchades i Núria Sendra

Premi copatrocinat per

1a edició: maig de 2022

© 2022 Mariano Casas
© 2022 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 – 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net • www.bullent.net

Coberta de Xavi Simó
Imatge de la coberta © Leon Seibert, Unsplash
Disseny de la col·lecció: Miquel Mollà
Assessorament lingüístic: Maria Guasp, Miquel Ábalos
Imprés a Ulzama

ISBN: 978-84-9904-261-9
Dipòsit legal: V-929-2022

*La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, com-
prenent-hi la reprografia i el tractament informàtic, o la distribució d'exemplars
mitjançant lloguer o préstec sense l'autorització escrita de l'editor resten rigorosament
prohibides i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.*

*Hi ha un quadern de propostes didàctiques, referides a aquest llibre, que es
distribueix gratuïtament als ensenyants que el sol·liciten.*

Era ja de nit quan vam eixir al carrer. Els comerços encara estaven oberts i alguns ressagats s'afanyaven per a fer compres i tornar a casa a temps d'enllestir el sopar. Feia fred, un fred humit i desagradós que s'enganxava a la pell i penetrava fins als ossos. De colp i volta, trencant la quietud d'aquella hora, una sirena udolà. Un cotxe de la policia local marxava com un llamp en direcció a la Gran Via. Pocs segons més tard, un altre el va seguir. Podíem veure'ls mentre s'allunyaven, però, contra el que esperàvem, els seus llums intermitents no es van dissipar en la distància. Semblaven haver-se detingut a uns dos-cents metres del lloc on ens trobàvem nosaltres. Vam apressar el pas.

L'estrèpit de les sirenes havia emmudit, però els llums de color blavenc seguien parpellejant. Un presentiment em va sacsar per dins. Els cotxes policials no estarien molt lluny del número 33 i vaig témer el pitjor. Un camió de bombers arribà poc després i es va aturar al costat dels llums de la policia, tot

just davant del meu portal. Ens hi trobàvem a pocs metres quan vam albirar el fum que eixia per una de les portes balconeres del segon pis. Uns instants més tard vam veure les flames. I va ser en aquell moment quan vam sentir el crit, un crit esfereïdor que ens va gelar la sang. Era ella qui xisclava.

La policia ens barrà el pas. El fum era cada vegada més dens i més negre i una sentor repulsiva començava a estendre's pertot arreu. Vaig pensar que aquella era l'olor de la mort, una pudor inquietant que em va fer recordar les primeres impressions que vaig tenir d'aquella casa feia poc més de tres mesos.

I

Nouvingut a la ciutat

Tot començà el primer dia de setembre. La meua mare deia que calia anar a València. Les proves d'accés m'havien abocat a estudiar Història a la Universitat de València i això significava viure fora de casa durant el curs. La meua mare va transigir, però tornaria al poble cada divendres de vesprada i seguiria les seues instruccions fil per randa en qüestions com l'allotjament. Em buscà un lloc per a viure amb l'ajut de la seua cosina Marisa, i van trobar un estudi a bon preu en un barri, segons elles, "molt decent". En saber-ho, vaig recelar alguna cosa. Un estudi, per menut que fora, a cent metres de la Gran Via, no podia ser barat. Jo sospitava que hi havia gat amagat i el que passà durant les setmanes següents m'ho confirmà de totes totes. Tot i això, en veure per primera vegada l'estudi del carrer de Ciscar no podia imaginar tot el que viuria allà. Aquell dia, la meua mare havia omplit el cotxe amb maletes i bosses. Em va fer alçar de bon matí i no parà de donar-me consells tot el trajecte.

—Em refie de Marisa, però clar... Això no és el poble, i ves a saber amb qui pegues.

Ella no ho deia, però ja ho tenia tot ben lligat des de feia setmanes.

—L'ama de l'estudi viu al mateix edifici... Marisa diu que és una dona major, de bona família, que el seu pare era notari i que el que vol és que qui hi visca no faci escàndol. Es veu que ha tingut alguna mala experiència abans.

Deixàrem el cotxe en un pàrquing i en eixir al carrer m'assaltà una sensació estranya. Les cases, ben conservades i amb les fronteres pintades, tindrien més de cent anys i feien la sensació de pertànyer al passat, de ser supervivents d'altres èpoques. La finca del número 33 del carrer de Ciscar era tan antiga o més que les altres, de set pisos, amb la frontera coberta amb motius vegetals i balcons amb balustrades.

—Sembla el panteó d'un cementeri.

Aquell va ser l'únic comentari que vaig contraposar a les exclamacions de satisfacció que la meua mare llançava a tort i a dret.

—Calla! Calla! El carrer és dels millorets! I les cases, no veges! D'acord que siguin un pèl antigues, però per ací no hi viu cap pelacanyes, ho pots jurar!

Tots dos teníem raó: la gent del barri era d'allò que en diríem "benestant", però les cases transmetien una sensació tètrica, com els mausoleus d'altres èpoques que ningú ja visita i van cobrint-se de molsa. Sisita Romaguera ens esperava a la porta del seu pis quan

vam eixir de l'ascensor. Jo encara estava sota els efectes del trajecte de pujada, perquè l'ascensor de fusta era una relíquia històrica, amb vidres als costats i adorns tallats en la part del fons. Talment com un taüt, vaig pensar, però no ho vaig dir en veu alta, especialment davant d'aquella figura alta, prima i malcarada, vestida de rigorós dol. Ens saludà fredament i durant la conversa al rebedor de casa seua no parà de llançar-me mirades de gairell plenes de suspicàcia.

—Si dic la veritat, no estava segura de si havia de tornar a llogar-lo. No estava contenta amb les llogateres de l'any passat. Massa desimboltes, si entenen el que vull dir...

Mentrestant, jo només tenia ulls per a aquell espai de sostres ben alts amb adorns de guix amb motlures, medallons i garlandes. Entre dos grans gerros, un moble de fusta renegrida per penjar abrics, barrets i paraigües i un gran quadre antic amb una monja d'expressió ferotge vestida de negre que semblava mirar-me fixament als ulls. La llum esmorteïda d'un aplic projectava ombres al soler de mosaic i creava una atmosfera ben inquietant. Aquella dona hieràtica no ens convidà a passar més enllà del rebedor. Guardava les distàncies en cada paraula i en cada gest. Era millor així. Si l'entrada al pis feia tanta pudor de resclosit, no volia ni imaginar com seria la resta. Sisita suggerí que anàrem a veure l'estudi i tots tres pujàrem a l'ascensor funerari fins al seté pis. Mentre hi érem dins podia ensumar el perfum que exhalava